

UPDATE Kennisbank Diversiteit en Emancipatie (IDEM Stedelijk expertisecentrum voor inclusie, discriminatie en (lhbtiq+) emancipatie) – januari 2024

TITEL: Toekomstbestendige gelijke behandeling? Evaluatie gelijkebehandelingswetgeving 2017-2022

UITGAVE: Utrecht : College voor de Rechten van de Mens, 2023

SAMENVATTING: In dit rapport brengt het College voor de Rechten van de Mens verslag uit van de vijfde evaluatie van de werking van de Algemene Wet Gelijke behandeling die in 1994 in werking is getreden. Naast de AWGB worden ook de Wet gelijke behandeling van mannen en vrouwen (WGB) en artikel 7:646 van het Burgerlijk Wetboek (BW) bij deze evaluatie betrokken. Deze evaluatie is de vijfde en bestrijkt de periode 2017 - 2022. De huidige evaluatie richt zich vooral op de periode 2017-2022, terwijl op onderdelen, zij het summier, ook naar ontwikkelingen in 2023 wordt verwezen. De evaluatiestaat allereerst stil bij een aantal algemene ontwikkelingen op het terrein van de gelijke behandeling (hoofdstuk 2) en gaat vervolgens in op enkele ontwikkelingen in de jurisprudentie van het Hof van Justitie van de EU die consequenties hebben voor de wijze waarop het College in zijn oordelen de bepalingen van de Nederlandse gelijkebehandelingswetten interpreteert (hoofdstuk 3). In hoofdstuk 4 gaat het College in op zijn ervaringen met de toepassing van bepalingen in de Awgb die in de afgelopen jaren zijn aangepast en blikt het vooruit op enkele aankomende wetwijzigingen. In hoofdstuk 5 beziet het College het functioneren van het systeem van de gelijkebehandelingswetgeving en om zich in hoofdstuk 6 toe te spitsten op vraagstukken die zich voordoen met betrekking tot enkele specifieke discriminatiegronden. Het concluderende hoofdstuk 7 bevat een beknopte opsomming van de belangrijkste bevindingen.

Conclusie: Het College kan in de praktijk nog altijd goed uit de voeten met de toepassing van de Awgb, de Wgb m/v en artikel 7:646 BW. De aanpassingen in de Awgb met betrekking tot de positie van gewetensbezwaarde trouwambtenaren, zoals het schrappen van de 'enkele feit'-constructie, hebben niet tot grote bijsturing in de oordelenlijnen van het College geleid. De betreffende wetwijzigingen vormden enerzijds een codificatie van oordelenlijnen die het College reeds hanteerde en betroffen anderzijds situaties die in de oordelenpraktijk van het College slechts zeer zelden aan de orde zijn. De Wet verduidelijking rechtspositie transgender personen en interseksuele personen, die in november 2019 zorgde voor invoering van het huidige tweede lid van artikel 1 Awgb waarin wordt geëxpliciteerd dat de discriminatiegrond 'geslacht' ook onderscheid op grond van geslachtskenmerken, genderidentiteit en genderexpressie omvat, heeft evenmin tot nieuwe oordelenlijnen van het College geleid. Ook deze wetwijziging betrof in wezen een codificatie van vaste 'jurisprudentie' van het College. Wel valt waar te nemen dat deze wetwijziging heeft geleid tot een grotere bekendheid van de reikwijdte van de discriminatiegrond geslacht en tot een toename van het aantal verzoeken om een oordeel over onderscheid op grond van geslachtskenmerken of genderidentiteit. Met betrekking tot dit verbod op grond van geslachtskenmerken of genderidentiteit signaleert het College wel dat de uitzonderingen op het verbod van onderscheid op grond van geslacht zoals die nu zijn geregeld in het Besluit gelijke behandeling, niet meer geheel

aansluiten op de huidige maatschappelijke situatie, waarin de fysieke lichaamskenmerken van een persoon niet bepalend hoeven te zijn voor het juridische geslacht van die persoon. Wat betekent dat bijvoorbeeld voor toegang tot kleedkamers bij sportfaciliteiten? Het College heeft in de enkele gevallen waarin het moest oordelen over een dergelijke situatie een koers weten te bepalen die recht deed aan de in het geding zijnde belangen. Het College constateert dat de Nederlandse lappendeken van gelijkebehandelingswetten en -bepalingen in de afgelopen jaren, als gevolg van het opnemen van bepalingen in de Wazo en de Wet flexibele arbeid, nog weer groter is geworden. De reeds bestaande onoverzichtelijkheid voor burgers is daardoor niet afgenomen. Vanuit het perspectief van de eigen oordelenpraktijk ziet het College, behalve op het punt van de uitbreiding van de territoriale reikwijdte van de gelijkebehandelingswetten naar Caribisch Nederland, geen dringende aanleiding om grote systeemaanpassingen te bepleiten. Wel doet het College de aanbeveling om ten behoeve van duidelijkheid voor de burger en met het oog op een versteviging van de rechtsbescherming tegen discriminatie, om een aantal aanpassingen in de gelijkebehandelingswetgeving (opnieuw) te overwegen. De volgende aanpassingen zouden volgens het College kunnen bijdragen aan een toekomstbestendige gelijkebehandelingsnorm:

- Het bijeenbrengen van de verschillende gelijkebehandelingswetten in één integratiewet, met oog voor de gedifferentieerde benadering ten aanzien van de toelaatbaarheid van direct onderscheid, omdat die per discriminatiegrond kan verschillen;
- Verduidelijking van discriminatiegrond 'ras' via een toelichtende bepaling in de Awgb;
- Verbreding van de betekenis van de discriminatiegrond 'burgerlijke staat';
- Uitbreiding van toepassingsbereik van de Awgb en de Wgbh/cz richting eenzijdig overheidshandelen, met aandacht voor de consequenties die dit dan zou moeten hebben voor het huidige 'gesloten systeem' van beide wetten;
- Het verkennen van de toegevoegde waarde van enkele extra discriminatiegronden in de Awgb, waaronder de grond 'sociale status'.

LINK: <https://publicaties.mensenrechten.nl/file/519b9333-3777-9067-ba26-83c6734cc8d8.pdf>

TREFWOORDEN: Gelijke behandeling

Rechtspraak

Wet- en regelgeving

Arbeid - Werkgelegenheid

Klachtbehandeling

Discriminatie

CODE: 353.23

TITEL: Hoe in gemeenten om te gaan met spanningen en polarisatie rondom het conflict in Israël en Palestijnse gebieden. Handreiking gemeenten

UITGAVE: Den Haag : Expertise-unit Sociale Stabiliteit (ESS) - Ministerie Sociale Zaken en Werkgelegenheid , 2023

SAMENVATTING: Handreiking. Het conflict in Israël en de Palestijnse gebieden is ook in de Nederlandse samenleving voelbaar. Gemeenten hebben behoefte aan concrete en praktische tips om lokaal het gesprek aan te gaan met inwoners, betrokken gemeenschappen en religieuze en maatschappelijke organisaties. Daarom heeft de Expertise-unit Sociale Stabiliteit (ESS) van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid een handreiking opgesteld. De ESS heeft verschillende gesprekken gevoerd over de impact van het conflict in Nederland met haar stakeholders, waaronder gemeenschappen, gemeenten en professionals. Daarnaast heeft de ESS op 17 oktober 2023 een online bijeenkomst georganiseerd met onder

andere gemeenten om de impact van het conflict in de gemeenten te bespreken en de behoeften met betrekking tot dialoog en verbinding te identificeren. Uit de gesprekken blijkt dat het omgaan met de polarisatiedynamiek zowel voor de (lokale) overheid als voor de samenleving een uitdaging vormt. Deze uitdaging omvat het betrekken van verschillende partijen, met zorgen over de veiligheid van betrokken gemeenschappen, religieuze en/of maatschappelijke organisaties en het navigeren in het spanningsveld tussen ambtenaren, bestuur, politiek en de samenleving. Deze handreiking begint met inzicht te geven in de vier fasen van polarisatie.

Bij elke fase geven wordt een korte beschrijving gegeven en wordt silgestaan bij tips over hoe te handelen. De vier verschillende fasen bij polarisatieprocessen zijn:

- De rustfase, waarbij er nog weinig sprake is van oplopende spanningen.
- De fase van ongemak waarbij de spanningen toenemen en dialoog en communicatie centraal in de aanpak staan.
- De fase met onderhuidse spanningen waarbij groepen en/of individuen tegenover elkaar komen te staan.
- De fase met openlijke incidenten/escalatie in en buiten het publieke domein.

Als bijlage is er een praktische gespreksleidraad toegevoegd.

LINK: https://www.socialestabiliteit.nl/binaries/sociale-stabiliteit/documenten/publicaties/2023/11/08/handreiking-gemeenten-hoe-in-gemeenten-om-te-gaan-met-spanningen-en-polarisatie-rondom-het-conflict-in-israel-en-palestijnse-gebieden/HandreikingGemeenten_polarisatie.pdf

TREFWOORDEN: Rechts-extremisme

Overheidsbeleid

Gemeentelijke overheid

Radicalisering

Internet

Jongeren

Fundamentalisme

Jongerenactiviteiten & -proj.

Dialoog

Palestijnen

Antisemitisme

CODE: 202.23

TITEL: Doorwerking van het slavernij- en koloniale verleden en wegen naar erkenning: stemmen uit Zuid-Holland

AUTEUR(S): Ganpat, S.M.

Yenga, M.

Winter-Koçak, S. de

UITGAVE: Utrecht : Verwey-Jonker Instituut, 2023

SAMENVATTING: Verkennend kwalitatief onderzoek naar de ervaringen en behoeften van (a) nazaten van mensen die in slavernij waren gevangen, (b) nazaten van contractarbeiders na de afschaffing van de slavernij, en (c) nazaten van het slavernijverleden en/of bredere koloniale verleden in voormalig Nederlands-Indië. Het doel van dit verkennend onderzoek was om inzicht te verschaffen in welke behoeften en wensen nazaten in Zuid-Holland hebben met betrekking tot de erkenning van (de pijn van) het slavernij- en koloniale verleden. Daarnaast is er input verzameld over hoe bewustwording kan worden bevorderd, hoe dit kan worden opgenomen in de gemeenschappelijke geschiedenis, en hoe dit geheel mogelijk kan bijdragen aan en vorm kan krijgen in een aanpak tegen racisme en discriminatie. Hiervoor is

gesproken met 24 inwoners van Zuid-Holland die zichzelf identificeerden als (a) nazaten van mensen die in slavernij waren gevangen, (b) nazaten van contractarbeiders, of (c) nazaten van het slavernij- en koloniale verleden in voormalig Nederlands-Indië. Ook zijn 5 belangenbehartigers geïnterviewd. Uit gesprekken met belangenbehartigers en nazaten in Zuid-Holland blijkt dat ondanks de positieve stappen die zijn gezet in de erkenning en bewustwording van het slavernij- en koloniale verleden, deze erkenning en bewustwording nog onvoldoende is. Dit resulteert onder andere in gevoelens van minderwaardigheid bij nazaten, en hierdoor voelt men zich ongehoord en ongezien. Erkenning van het slavernij- en koloniale verleden is een belangrijke stap om nazaten te helpen de pijn van dit verleden te verwerken en hen het gevoel te geven dat zij gehoord en gezien worden. Respondenten benadrukken met name de behoefte aan een breder, inclusiever perspectief op het verleden, met meer evenwichtige aandacht voor de schaduwzijden van de geschiedenis, bekeken vanuit meerdere perspectieven. Aanbevelingen omvatten onder andere opname van dit verleden in het vaste onderwijscurriculum, toegankelijke archieven, investeringen op provinciaal niveau in structurele initiatieven, en de ondersteuning van bewustwordingscampagnes. Dialooggesprekken tussen de overheid en nazaten, evenals gesprekken tussen nazaten onderling, kunnen bijdragen aan het identificeren van verdere behoeften en oplossingen, evenals het delen van persoonlijke verhalen. Ook is er behoefte aan het faciliteren van een zogenaamde 'seat-at-the-table' door nazaten actiever te betrekken in beleidsvorming, bijvoorbeeld via themabijeenkomsten. Dit kan bijdragen aan inclusieve besluitvorming en zorgt ervoor dat hun stem en perspectieven worden gehoord. Bovendien is er behoefte aan meer onderzoek waarin de stem van nazaten centraal staat, en aan de implementatie van langetermijnbeleid gericht op het bestrijden van racisme en discriminatie. Dit kwalitatieve onderzoek is een verkenning waarin perspectieven en ervaringen worden belicht met betrekking tot de doorwerking van het slavernij- en koloniale verleden. Het vormt een stap in de richting van een dieper begrip. Om een meer alomvattend inzicht te verkrijgen, is grootschaliger en diepgaander onderzoek vereist

LINK: https://www.verwey-jonker.nl/wp-content/uploads/2023/12/122730_9676_Doorwerking-van-slavernij-en-koloniale-verleden.pdf

TREFWOORDEN: Slavernij

Suriname

Nederlandse Antillen / Aruba

Kolonialisme

Surinamers

Zuid-Holland

Indische Nederlanders

Antillianen

Herdenkingen

CODE: 014.23

TITEL: Discriminatie bij het schooladvies. Waar liggen er risico's en waar kunnen ouders/verzorgers terecht met een klacht over discriminatie?

AUTEUR(S): Winter-Koçak, S. de

Yassine, D.

UITGAVE: Utrecht : Kennisplatform Inclusief Samenleven (KIS) - Verwey-Jonker Instituut, 2023

SAMENVATTING: Rapport. Het geven van een passend en onbevooroordeeld schooladvies voor het vo is een grote verantwoordelijkheid voor onderwijsprofessionals en -instellingen. Het advies heeft

veel invloed op de onderwijscarrière en verdere toekomst van een kind. Voor dit rapport is onderzocht welke ruimte er is voor bias, vooroordelen en discriminatie in de adviesprocedure. In het rapport wordt weergegeven wat er wettelijk vastgelegd is over het proces van advisering, welke keuzes onderwijsinstellingen en individuele onderwijsprofessionals zelf maken en waar, binnen deze keuzes, er ruimte kan zijn voor bias, vooroordelen en discriminatie. In totaal zijn zeven (mogelijke) risico's op bias, vooroordelen en discriminatie vastgesteld, en twee (mogelijke) risico's die breder invloed kunnen hebben op ongelijke kansen van kinderen, maar waarbij het nog onvoldoende helder is of en hoe bias, vooroordelen en discriminatie hierin een rol kunnen spelen. Ook wordt beschreven welke mogelijkheden er voor leerlingen, ouders en verzorgers zijn om mogelijke bias, vooroordelen en discriminatie in de schooladviesprocedure aan te kaarten. Zo blijken er meerdere plekken en organisaties te zijn waar ouders en verzorgers (zowel binnen en buiten het onderwijsveld) terecht kunnen voor informatie en advies, en ook waar zij melding kunnen maken van discriminatie. Tegelijkertijd heeft geen enkele daarvan de bevoegdheid om de onderwijsinstelling aan te spreken en/of te toetsen op de juistheid van het schooladvies in individuele gevallen. De enige instelling die daar wél bevoegdheid tot heeft is de onderwijsinstelling zelf.

De resultaten uit het onderzoeksrapport zijn vertaald naar een aparte handreiking voor ouders en/of verzorgers. Zij vinden in de handreiking dezelfde informatie als in het onderzoeksrapport, alleen dan toegankelijker beschreven. Ook zijn in de handreiking directe links opgenomen, zodat ouders en/of verzorgers gelijk kunnen doorklikken voor meer informatie.

LINK Onderzoek: <https://www.kis.nl/sites/default/files/2024-01/discriminatie-bij-het-schooladvies.pdf>

LINK Handreiking voor ouders : <https://www.kis.nl/sites/default/files/2024-01/discriminatie-bij-het-schooladvies-handreiking.pdf>

TITEL: De overstap van po naar vo. Handreiking schooladvisering

UITGAVE: De Haag : Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap , 2024

SAMENVATTING: Handreiking om leerkrachten, intern begeleiders en schoolleiders te ondersteunen bij het tot stand komen van het schooladvies van leerlingen in groep 8. Achtereenvolgens wordt ingegaan op:

(1) Wet- en regelgeving bij het schooladvies en de doorstroomtoets : › Nieuwe wet- en regelgeving vanaf 2023 -2024 ; Het schooladvies; De doorstroomtoets; Toelating tot het voortgezet onderwijs; Beoordeling leerresultaten door de Onderwijsinspectie.

(2) De overgang van primair naar voortgezet onderwijs: Van schooladvies naar schoolklimaat; Van schoolklimaat naar schooladvies(procedure).

(3) De rol van verwachtingen; Pygmalion-effect: De invloed van verwachtingen; Opleidingsniveau en stedelijkheid - factoren die verwachtingen beïnvloeden; Passende verwachtingen bij het schooladvies - optimisme loont.

(4) Informatiebronnen bij het schooladvies: Informatiebronnen; De weging van kenmerken. (5) Inhoudelijke overwegingen bij schooladvisering: Leerresultaten; Zachte leerlingkenmerken; Het schooladvies: huidige situatie versus potentie van de leerling.

(6) Bijstellen schooladvies : Termen en voorbeelden; › Wet- en regelgeving;› Adviezen voor de bijstelling

(7) De betrokkenheid van leerlingen : Kindgesprekken; Leerlingen voorbereiden op het vo.

(8) Ouderbetrokkenheid bij de schooladviesprocedure : “Het beste voor het kind”; Ouders meenemen in het proces.

(9) Samenwerking met het voortgezet onderwijs : Uitdagingen; Samenwerking bevorderen; De keuze voor de vo-school.

LINK:

<https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/brochures/2020/10/12/handreiking-schooladvisering/Handreiking+schooladvisering+po-vo-januari2024.pdf>

TREFWOORDEN: Schoolkeuze - Beroepskeuze

Etnische minderheden
VO - Voortgezet onderwijs
Ouderparticipatie
Schoolloopbaan
Basisonderwijs (Primair-)
CODE: 713.24

TITEL: Neurodiversiteit als meerwaarde voor je organisatie : Omarm verschillen en ontdek uitzonderlijke talenten

UITGAVE: Nieuwegein : Ordina, 2023

SAMENVATTING: Brochure met informatie over neurodiversiteit binnen arbeidsorganisaties. De brochure is een whitepaper waarin ingegaan wordt op de toegevoegde waarde van neurodivergente werknemers voor hun organisaties. Achtereenvolgens wordt ingegaan op een aantal vormen van neurodiversiteit. Bij elke vorm wordt ingegaan op de specifieke eigenschappen, uitdagingen en superkrachten. Het gaat om de volgende vormen: Autisme of Autisme Spectrum Stoornis (ASS). Dyslexie. met Attention Deficit Hyperactivity Disorder (ADHD) er Er wordt specifiek ingegaan op het werven van neurodivergente werknemers en het behouden van neurodivergente werknemers.

LINK: https://downloads.ordina.com/f/179392/x/001ae672a6/ordina_white-paper-neurodiversiteit-dutch.pdf

TREFWOORDEN: Arbeid - Werkgelegenheid

Gehandicapt
Arbeidsmarktpositie
Werkloosheid
Werkvloer
Pesten
Diversiteitsbeleid
Neurodiversiteit
Werving & selectie
CODE: 413.23

TITEL: Autisme werkt wél: laat je talenten voor je werken

UITGAVE: Nieuwegein : Ordina, 2023

SAMENVATTING: Deze brochure is ontwikkeld en bestemd voor mensen met autisme. In deze brochure

staat informatie over werk vinden, krijgen en houden. De brochure bevat handreikingen, tips en nuttige websites om werkgevers of werkzoekenden met autisme op de weg te helpen.

LINK: https://downloads.ordina.com/f/179392/x/001ae672a6/ordina_white-paper-neurodiversiteit-dutch.pdf

TREFWOORDEN: Arbeid - Werkgelegenheid

Gehandicapt
Arbeidsmarktpositie
Werkloosheid
Werkvloer
Pesten
Diversiteitsbeleid
Neurodiversiteit
Werving & selectie
CODE: 413.13

TITEL: De rechtspositie van mensen met een verstandelijke beperking binnen de Wet zorgen dwang bezien vanuit artikel 12 van het VN-verdrag Handicap

UIT: Handicap & Recht, Jaargang 2022, No.1-2, pp. 10-17

AUTEUR(S): Schuthof, F.

UITGAVE: 2022

SAMENVATTING: Artikel. In een ideale samenleving is er een balans tussen de bescherming van mensen met een verstandelijke beperking en het respect voor hun autonomie. Dit artikel onderzoekt in hoeverre de Wet zorg en dwang (Wzd) slaagt in het vinden van deze balans, door de rechtspositie van mensen met een verstandelijke beperking ten aanzien van deze wet te bestuderen in het licht van artikel 12 IVRPH. Het eerste deel beschrijft hoe de bescherming van deze groep tot de jaren zeventig van de twintigste eeuw gebaseerd was op het medische model van handicap. In de loop der tijd werd dit model bekritiseerd door wetenschappers en de gehandicaptenbeweging. Zij pleitten voor een sociaal model van handicap, waarin aandacht uitgaat naar de belemmeringen in de leefomgeving van personen en hun diverse, individuele ervaring van handicap. Het tweede deel laat zien dat artikel 12 VN-verdrag Handicap streeft naar het opheffen van belemmeringen in de juridische leefomgeving van personen. Hiertoe verplicht het lidstaten om mensen met een handicap te erkennen als personen voor de wet, om hun handelingsbekwaamheid te erkennen, om te zorgen voor passende maatregelen voor de ondersteuning bij de uitoefening van dit recht en om deze maatregelen te voorzien van passende en doeltreffende waarborgen. Deze mensenrechtennormen werden geanalyseerd in relatie tot de Wzd. Uit deze analyse blijkt dat de Wzd op verschillende gebieden op gespannen voet staat met artikel 12 IVRPH. Zo erkent het niet te allen tijde de handelingsbekwaamheid van mensen met een verstandelijke beperking. Deze bekwaamheid is namelijk afhankelijk van de wilsbekwaamheid van personen. Tevens wordt duidelijk dat deze wilsbekwaamheid wordt beoordeeld door een arts die niet bij de zorg betrokken is en die mogelijk geen kennis heeft van de unieke eigenschappen en behoeftes van mensen. De analyse wijst ook uit dat de Wzd bepaalt dat vertegenwoordigers in de plaats van cliënten kunnen treden bij het maken van beslissingen.

LINK: https://www.bjutijdschriften.nl//tijdschrift/henr/2022/1-2/HenR_2468-9335_2022_006_001_003

TREFWOORDEN: Gezondheidszorg

Discriminatie

Nederland

Gehandicapten

Zorgverlening

Etnische minderheden

Ziekenhuizen & instellingen

Psychiatrische zorg

Geestelijke gezondheid

CODE: 354.22

TITEL: Nationaal Programma tegen Discriminatie en Racisme 2023

UITGAVE: Den Haag : Nationaal Coördinator tegen Discriminatie en Racisme (NCDR) -

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties , 2023

SAMENVATTING: WWW 2023 update van het eerste Nationaal Programma tegen Discriminatie en

Racisme van de Nationaal Coördinator tegen Discriminatie en Racisme (dat in september 2022 werd gepresenteerd). Het Nationaal Programma geeft een totaaloverzicht van lopend beleid dat door de betrokken ministeries van BZK, SZW, OCW, VWS en JenV wordt ingezet tegen discriminatie en racisme. Daarnaast zijn er in het Nationaal Programma tekstdelen in kaders. Dit zijn voorgestelde versterkingen van beleid; nieuwe initiatieven die nieuw elan moeten geven aan het bestrijden van dit onrecht in de Nederlandse samenleving. Het programma volgt in zijn opbouw de situaties waarin een persoon in de samenleving in contact kan komen met discriminatie en racisme. Allereerst wordt stilgestaan bij de inzet op erkennen en voorkomen gevolgd door de inzet op herkennen en melden. Tot slot komen het bijstaan en handhaving aan de orde. Bij elk van deze situaties wordt ingezoomd op de maatregelen die hiervoor in de domeinen onderwijs, arbeidsmarkt, wonen en zorg worden getroffen met aanvullend de specifieke maatregelen voor de verschillende discriminatiegronden (antizwart racisme, antisemitisme, moslimdiscriminatie, lhbtq+ discriminatie, genderidentiteit). Zo zijn voor moslimdiscriminatie bij erkennen en voorkomen specifieke maatregelen opgenomen, zoals de handreiking moslimdiscriminatie en vergroting van handelingsperspectief op intersectionaliteit; bij herkennen en melden maatregelen zoals de registratie van moslimdiscriminatie, nationaal onderzoek naar moslimdiscriminatie en de evaluatie van de wet gelaatsbedekkende kleding. Deze nieuwe versie omvat in totaal 29 nieuwe afspraken, variërend van maatregelen tegen etnisch profileren tot meer toegankelijke woningen voor mensen met een beperking. En van meer aandacht voor het slavernijverleden en de migratiegeschiedenis in het onderwijs tot betere nazorg van slachtoffers van discriminatie en racisme. Ook wordt er op tal van terreinen aanvullend onderzoek aangekondigd en de rijksoverheid gaat in de gehanteerde arbeidsvoorwaarden en bij het inkoopbeleid meer aandacht besteden aan diversiteit en inclusie. Het Nationaal Programma tegen Discriminatie en Racisme 2023 omvat in totaal 29 nieuwe afspraken, variërend van maatregelen tegen etnisch profileren tot meer toegankelijke woningen voor mensen met een beperking. En van meer aandacht voor het slavernijverleden en de migratiegeschiedenis in het onderwijs tot betere nazorg van slachtoffers van discriminatie en racisme. Ook wordt er op tal van terreinen aanvullend onderzoek aangekondigd en de rijksoverheid gaat in de gehanteerde arbeidsvoorwaarden en bij het inkoopbeleid meer aandacht besteden aan diversiteit en inclusie. Het Nationaal Programma signaleert zorgelijke ontwikkelingen als het gaat om alledaagse discriminatie en racisme, institutioneel racisme en polarisatie. Die zorgelijke ontwikkeling is ook goed terug te zien in de rapportages van de politie en antidiscriminatievoorzieningen (ADV's). Daar werden in 2022 veel zaken gemeld van discriminatie op grond van herkomst en seksuele gerichtheid. Vaak ging het om incidenten in de openbare ruimte en om mensen die elkaar kennen: burens die racistische opmerkingen maken, kinderen die op school gepest worden en collega's op het werk die anderen beledigen. Ook NS-medewerkers of politieagenten zijn vaak doelwit van discriminatie. En social media en andere online plekken blijken niet zelden vergaarbakken van discriminerende, antisemitische en racistische teksten. De dagelijkse praktijk wijst uit dat er in Nederland nog steeds sprake is van discriminatie en uitsluiting. De toenemende polarisatie dreigt bovendien te leiden tot conflicten tussen groepen, segregatie en het verdwijnen van ruimte voor genuanceerde meningen. Haatuitingen hebben ruim baan, getuige de vele incidenten in de samenleving, waaronder een sterke toename van verbaal en fysiek geweld tegen de lhbtq+-gemeenschap. De Nationaal Coördinator tegen Discriminatie en Racisme (NCDR)

constateert dat het publieke debat soms is doorspekt met flagrant racisme en ongenueanceerde vooringenomenheid, waardoor mensen worden weggezet als 'de ander' en worden buitengesloten.

Feiten en cijfers:

- Er is een sterke toename van verbaal en fysiek geweld tegen de lhbtq+-gemeenschap. In 2023 werden pride -vlaggen vernield en het Haagse Homomonument werd beklad.
- 10 procent van de werknemers ervaart discriminatie op de werkvloer. Het gaat dan bijvoorbeeld om afkomst, huidskleur of nationaliteit, leeftijd of geslacht. In Nederland voelt ruim één op de drie kinderen van migrantenouders zich gediscrimineerd wegens huidskleur of etniciteit.
- Gemeentelijke ADV's registreerden in 2022 meer meldingen van godsdienstdiscriminatie – in het bijzonder tegen moslims – dan het jaar ervoor. 65 procent van de gemeenten heeft nog geen antidiscriminatiebeleid. En slechts de helft van de gemeenten heeft of werkt aan een (verplichte) Lokale Inclusie Agenda.
- Islamitische vrouwen ervaren veelvuldig alledaags racisme, vaak in een combinatie van seksisme en discriminatie op grond van religie.
- Uit recent onderzoek blijkt dat de salariskloof tussen mannen en vrouwen de afgelopen twee jaar niet is gedaald, maar juist toeneemt. Van 5 procent naar 7,4 procent. Het bereiken van werkelijke gendergelijkheid is nog een uitdaging.
- In de Gender Gap Index staat Nederland op plaats 28, achter landen als Mozambique, Australië en Chili.

LINK: <https://open.overheid.nl/documenten/b6a7ec23-71f8-4caf-a73d-a0ad7a020f0f/file>

TREFWOORDEN: Landelijke overheid

Antidiscriminatiebeleid

Discriminatie

Discriminatiebestrijding

Racisme

CODE: 323.23

TITEL: The Netherlands Disabled Persons' Organizations Report on the CRPD in the Netherlands

UITGAVE: Utrecht : Alliantie VN-verdrag Handicap, 2022

SAMENVATTING: English-language version of the first shadow report made by the Netherlands Alliance UN Convention on Disability and intended for the UN Committee in Geneva that monitors the implementation the Convention on the Rights of Persons with Disabilities. The original was first Published on December 3, 2019. This English language version is an updated (on 1 February 1 2022). This English -language translation of the alternative report contains some updates, but is largely the submission prepared in 2019. This shadow report was made based on the input of people with disabilities. The research and analysis was done by experienced researchers in the field of UN Conventions: Jacqueline Schoonheim and José Smits, directed by the Alliance for CRPD Implementation (Alliantie VN -verdrag Handicap). The report covers all Convention articles (1 through 33) so as to set a baseline measurement of implementation of the Convention. Suggestions for questions for a list of issues from the UN-Committee are contained in Annex 1. The experiences and knowledge of persons with disability guide this report. This means that in addition to an extensive literature study and consultation with members of disabled persons' organizations (Dpos), the authors have also conducted several group interviews with people who are more difficult to reach or are less likely to be consulted. Appendices II and III contain reports of our interviews. The Alliantie voor Implementatie van het VN

-verdrag (Alliance for Implementation of the CRPD) and the Coalitie voor Inclusie (Coalition for Inclusion) contributed extensively to the research and drafting of this report. The Alliance is a consulting partner for the government on issues related to disability and consists of the following members: Ieder(in), MIND Landelijk Platform GGZ, Per Saldo and LFB. This report shows a clear and pressing need for a stronger position for persons with disability in the Netherlands in policymaking at all levels of decision making. The following issues summarize the most essential findings in the report:

- The decentralization that took place between 2011 and 2015 has not improved the lives of people with disability, contrary to the aim of the laws enacted, and we strongly urge the national government to establish binding guidelines for municipal and regional policymakers conform CRPD principles. There are presently too many differences between the support and legal protection available among municipalities, including a failure of more than half of municipal governments to set up an effective 'Inclusion Agenda'.
- Since the decentralizations, many people with a disability or chronic illness still struggle or barely receive the care and support they need to organize their lives fully and participate on an equal footing in society. Bureaucracy and difficult procedures for support and resources stand in the way of self-management and independent living. For example less than 10% of the municipalities cooperate in national standards on mobility aids and health aids
- Law and policymakers do not seem to appreciate the binding nature of Convention rights and the human rights model of disability the Convention is based on. Convention principles must guide law and policymaking at all levels of decision-making.
- The employment participation rate is much lower for people with a disability than for nondisabled persons, and the poverty rate for people with a disability has increased over time. Women are more negatively impacted than men.
- The education system is not becoming more inclusive, exemptions from education continue to rise, and there is no clear policy aim to achieve an inclusive education system.
- The Netherlands has no policy for deinstitutionalization.
- No long-term Covid-19 strategy has been developed and people with disabilities are unable to protect themselves as measures are lifted and adapted in the short term. Three to four times as many people with a disability in residential care have died of Covid than in the general population. ix The health situation of 37% of people with disabilities worsened in the period of Covid-19. This increased health risk must be recognized and considered in setting healthcare priorities.
- Subsidies for organizations of - and for persons with disability were cut by 50% in 2012 and never restored, hampering effective representation of persons with a disability at both the national and local political levels.
- The need for suitable homes to enable independent living is more urgent than ever as the housing crisis in the Netherlands is enormous and many support measures make it financially impossible for people with disability to move into independent homes and lead lives of their choosing.
- Data disaggregated for disability are not effectively gathered in most of the areas of life, making it very difficult to measure progress in the implementation of the Convention and the effects of policy decisions aimed to improve lives on a municipal, regional and national level. No information is gathered on intersectional discrimination, and the effects of gender neutral policymaking does not account for the effects of policy on the position of women with disability or the position of marginalized groups with disability

. • Judicial review of new law is not possible and review of the actions of public officials are very difficult to address under current anti-discrimination law. People with disabilities do not have effective access to Justice

. • Safety (of the person on the street, home and institutions), particularly for women and children with disability, is not sufficiently protected by existing law and policy. The youth care sector is continually underfunded, with long waiting lists, and government is failing to address the harm this causes many children, including children with disability.

• The built environment is still far from accessible as rules and regulations containing accessibility requirements apply to new construction only. An estimated 97% of the buildings in the Netherlands are not affected by accessibility requirements and remain inaccessible to many people with a disability, effectively excluding them from public life. • The national rail system will not be fully accessible until 2040. Future; A clear vision of basic rights needs to be formulated and propagated A planned approach with concrete goals, steps and deadlines rooted in the requirements of the Convention and clarified by the General Comments is an absolute necessity for improving the lives of people with disabilities. The Dutch government strongly favors a “bottom up approach”, focusing on local implementation of the CRPD. Rather than relying on ‘the movement’ that is supposed to arise from willing businesses, municipal governments and social enterprises, a national implementation vision supported by clear guidelines and binding national legislation is needed. A local approach that is not accompanied by clear and binding national guidelines, deadlines and enforcement is inadequate for implementing the Convention. Experience shows that where the Dutch government makes tougher agreements or binding legislation, the monitoring and evaluation of progress occurs. The government can learn from several recent developments from the Covid-19 response: such as regularly consulting with disability organizations about new measures, sign-language interpretation in all televised news conferences on Covid measures, and remote learning during lockdown. Another good example is the ‘one-stop shop’ for Dutch sign language introduced in various areas of life and an intention to create similar facilities for people with visual disability. These examples are in line with the Convention and greatly benefit people with disability.

LINK: <https://iederin.nl/wp-content/uploads/2022/02/Netherlands-DPO-report-on-the-CRPD-in-the-Netherlands.pdf>

TREFWOORDEN: Gehandicapt

Discriminatie

Arbeid - Werkgelegenheid

Discriminatiebestrijding

Overheidsbeleid

Sociale zekerheid

Maatschappelijke positie

CODE: 920.22